

Warszawa, dnia 17 października 2023 r.

Poz. 1120

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 17 sierpnia 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie narciarskich zajęć pozatrasowych”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie narciarskich zajęć pozatrasowych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 17 sierpnia 2023 r. (M.P. poz. 1120)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROWADZENIE NARCIARSKICH ZAJĘĆ POZATRASOWYCH”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Prowadzenie narciarskich zajęć pozatrasowych

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny przez 3 lata. Warunkiem przedłużenia jest odbycie doszkolenia unifikującego w wymiarze min. 15 godzin zajęć na śniegu i min. 5 godzin wykładów, prowadzonego przez instytucję certyfikującą kwalifikację „Prowadzenie narciarskich zajęć pozatrasowych” lub podmioty przez nie wskazane.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

6 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej jako „PRK”), 6 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie narciarskich zajęć pozatrasowych” jest przygotowana do samodzielnego planowania i realizowania zajęć z narciarstwa pozatrasowego (skituring, freeride i freetour) w różnym terenie i różnicowanych warunkach śniegowych. Prowadząc zajęcia w nietypowych, zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, ponosi odpowiedzialność za ich jakość i bezpieczeństwo. Jest przygotowana do udzielania pomocy partnerskiej. Podejmowane działania wykonuje w oparciu o wiedzę dotyczącą prawnych uwarunkowań uprawiania narciarstwa pozatrasowego (freeride’u i freetouru oraz skituringu). Osoba posiadająca kwalifikację prezentuje zaawansowane umiejętności jazdy na nartach. Podejmowane czynności wykonuje z wykorzystaniem wysokiej sprawności motorycznej, szerokiej wiedzy dotyczącej sprzętu i bezpieczeństwa w górach poza zorganizowanymi terenami narciarskimi.

Zestaw 1. Bezpieczeństwo lawinowe w górach

Poszczególne efekty uczenia się

Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Ocena ryzyko lawinowe w celu bezpiecznego prowadzenia wycieczki i zjazdu

- opisuje czynniki lawinotwórcze (np. wpływ warunków atmosferycznych: kierunek i prędkość wiatru, temperatura, promieniowanie, rodzaj wystawy stoków, stromizna, obciążenie i przyrost pokrywy śnieżnej),
- omawia 5-stopniową skalę zagrożenia lawinowego,
- wymienia rodzaje lawin,

	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje metamorfozy pokrywy śnieżnej, - charakteryzuje budowę pokrywy śnieżnej, - omawia tworzenie się depozytów śnieżnych, np. nawisów, - dokonuje oceny ryzyka lawinowego z uwzględnieniem analizy danych z dostępnych źródeł na temat warunków pogodowych (np. komunikaty pogodowe, aplikacje), - omawia metody szacowania ryzyka lawinowego (np. snow card, stop or go, 3 × 3, metoda redukcji Muntera), - opisuje tory potencjalnego przebiegu lawin na podstawie charakterystyki terenu.
Charakteryzuje sprzęt lawinowy i zasady jego wykorzystania	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje elementy lawinowego ABC, - omawia dodatkowe środki bezpieczeństwa, np. plecaki wypornościowe, avalung, RECCO wykorzystywane w narciarstwie pozatrasowym, - omawia zasady działania i rodzaje detektorów lawinowych, - omawia zasady wykorzystania sprzętu w trakcie akcji ratunkowej (poszukiwania zasypanych), w tym lokalizacji, sondowania i odkopywania.
Charakteryzuje zasady postępowania podczas wypadku lawinowego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia możliwe konsekwencje uczestnictwa w wypadku lawinowym, - omawia zjawisko hipotermii i sposoby udzielania pomocy, - omawia szanse przeżycia poszkodowanego w lawinie w zależności od czasu przebywania zasypanego pod śniegiem i głębokości pokrywającego go śniegu, - omawia zasady postępowania w trakcie zaistnienia zdarzenia lawinowego w charakterze poszkodowanego, - omawia zasady postępowania w trakcie zaistniałego zdarzenia lawinowego w charakterze: świadka (osoby udzielającej pomocy), lidera zespołu udzielającego pomocy, - omawia zasady samoochrony osoby, która udziela pomocy, - charakteryzuje miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa prowadzenia akcji ratunkowej (np. ryzyko wtórnego zejścia lawiny), - omawia zasady udzielania pomocy w zależności od dostępnych sił i środków ratowniczych, liczby osób poszkodowanych.
Udziela pomocy partnerskiej podczas wypadku lawinowego	<ul style="list-style-type: none"> - wzywa pomoc, informując o miejscu zdarzenia, liczbie poszkodowanych i stanie poszkodowanych, - podejmuje czynności związane z lokalizacją zasypanych z wykorzystaniem detektora lawinowego i sondy, - odkopuje poszkodowanego.
Zestaw 2. Organizowanie i prowadzenie zajęć z narciarstwa pozatrasowego	
Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia	
Charakteryzuje sprzęt i ekwipunek do narciarstwa pozatrasowego	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rodzaje sprzętu freeride'owego, freetourowego lub skitourowego, - omawia zasady konserwacji sprzętu do narciarstwa pozatrasowego, - omawia sposoby mocowania nart do plecaka.

<p>Planuje zajęcia z narciarstwa pozatraserowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje komunikat lawinowy i prognozę pogody, - ustala trasę freetouru dla grupy w oparciu o uzyskane informacje (np. stopień zaawansowania i doświadczenie uczestników, znajomość terenu), mapę (w tym wyznacza azymuty) oraz przepisy prawne obowiązujące na danym obszarze, - wskazuje miejsca potencjalnie niebezpieczne na danym terenie, - szacuje czas trwania freetouru.
<p>Prowadzi zajęcia z narciarstwa pozatraserowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje decyzję o wyjściu w trasę na podstawie wykonanej oceny ryzyka lawinowego, - kontroluje sprzęt, ekwipunek i wyposażenie grupy przed wyruszeniem w teren, - sprawdza działanie detektorów w dwóch trybach: nadawania i odbioru, - zakłada ślad, - demonstruje zwroty na płaskim i w stromym terenie, - wybiera bezpieczną trasę podejścia na stokach, w tym o nastromieniu większym niż 30 stopni (stromy teren), - ustala odstępy między uczestnikami grupy, - dostosowuje do grupy tempo przemieszczania się oraz częstotliwość przerw, - wyznacza bezpieczne miejsca do zatrzymania się, - nadzoruje, asekuje i kontroluje zachowanie i sposób poruszania się uczestników poza trasą.
<p>Porusza się z grupą w terenie eksponowanym (stromym) z zastosowaniem zasad asekuracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera sprzęt niezbędny do działań w terenie wysokogórskim, - demonstruje sposoby podchodzenia i schodzenia w stromym terenie z użyciem raków i czekana, - demonstruje sposoby hamowania czekaniem podczas upadku, - wyjaśnia konieczność zachowania dystansu pomiędzy uczestnikami wycieczki i optymalnej prędkości zjazdu, wyboru miejsca zatrzymania się, - omawia sposoby nawigacji w terenie przy ograniczonej widoczności, np. z wykorzystaniem mapy, kompasu i wysokościomierza.
<p>Zestaw 3. Charakteryzowanie zasad uprawiania freeride'u</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p> <p>Charakteryzuje techniki poruszania się poza trasą w różnych warunkach śniegowych i terenowych</p> <p>Charakteryzuje zasady zjazdu poza trasą w grupie</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje techniki jazdy w różnych rodzajach śniegu, np. puch świeży i zsiadły, szeń, firm, - opisuje techniki jazdy w różnym terenie, np. skręt długi i trawersy na polach śnieżnych, skręt krótki w terenie stromym (w tym obskoki w zlebach) oraz ześlizgi i skoki terenowe, - opisuje sposoby pokonywania różnych przeszkód (np. kamienie, skały) i formacji terenowych (np. nawisy), - opisuje technikę jazdy w lesie, charakteryzując zagrożenia (studnie, korzenie). - wymienia kryteria oceny sprawności członków grupy freeride'owej, - charakteryzuje zagrożenia terenowe, - omawia zasady wyboru trasy (linii) zjazdu oraz miejsca i sposobu zatrzymywania się członków grupy, - omawia zasady poruszania się w grupie i uzasadnia konieczność zachowania wizualnego kontaktu i komunikacji między uczestnikami grupy, szczególnie w trudnych warunkach (np. mgła, silny wiatr, słaba widoczność), - omawia metody zapobiegania upadkom oraz sposoby asekuracji przy podnoszeniu się po upadku.

Zestaw 4. Poruszanie się w terenie poza wyznaczonymi trasami narciarskimi	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Demonstruje techniki poruszania się poza trasą w różnych warunkach śniegowych i terenowych	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje techniki jazdy w różnych rodzajach śniegu, np. puch świeży i zsiadły, szreń, firn, - demonstruje techniki jazdy w różnie ukształtowanym terenie, np. skręt długi i trawersy na polach śnieżnych, skręt krótki w terenie stromym (w tym obskoki w żlebach) oraz zeslizgi i skoki terenowe, - pokonuje przeszkody terenowe (np. nawisy, kamienie, skały) lub tereny zalesione.
Zestaw 5. Opisywanie kwestii prawnych związanych z uprawianiem narciarstwa poza zorganizowanymi terenami narciarskimi	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje zakres odpowiedzialności prawnej podczas uprawiania narciarstwa poza zorganizowanymi terenami narciarskimi	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zakres odpowiedzialności lidera grupy, - charakteryzuje tereny, na których nie jest dozwolone uprawianie narciarstwa pozatrasowego, - omawia konsekwencje uprawiania narciarstwa pozatrasowego w terenach niedozwolonych, - wymienia źródła informacji na temat terenów, na których dozwolone jest uprawianie aktywności pozatrasowych.
Charakteryzuje zasady uprawiania narciarstwa pozatrasowego w kontekście ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady poruszania się poza trasami na obszarach prawnie chronionych, - uzasadnia konieczność dbałości o środowisko naturalne.
6. Wymagania dotyczące waldacji i podmiotów prowadzących waldację	
1. Etap weryfikacji	
1.1. Metody	
Na etapie weryfikacji są dopuszczalne następujące metody waldacji:	
<ul style="list-style-type: none"> - test teoretyczny, - obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych, - analiza dowodów i deklaracji, - rozmowa z komisją waldacyjną, zwaną dalej „komisją”. 	
Całość lub część waldacji może być sprawdzona metodą analizy dowodów i deklaracji.	
Dowodem potwierdzającym wszystkie efekty uczenia się jest posiadanie ważnej kwalifikacji POL-SKI Instruktora Zawodowego Narciarstwa Alpejskiego (do 1 lipca 2023 r. – ważnej kwalifikacji Instruktora Zawodowego PZN), ważnego międzynarodowego stopnia Instruktora Zawodowego ISIA (ISIA Stamp lub ISIA Card) lub świadectwa kompetencji	

w rozumieniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/907 z dnia 14 marca 2019 r. ustanawiającego wspólny test kształcenia dla instruktorów narciarstwa na podstawie art. 49b dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 145 z 04.06.2019, str. 7, z późn. zm.), dalej jako „rozporządzenie 2019/907”.

Dowodem potwierdzającym efekty uczenia się zawarte w zestawie 1 „Bezpieczeństwo lawinowe w górach” jest posiadanie uprawnień ratownika górskiego GOPR lub TOPR lub dokument poświadczający ukończenie szkolenia lawinowego prowadzonego przez Fundację TOPR lub Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa Polskiego Związku Narciarskiego, lub Polski Związek Alpinizmu.

Inne dowody, w zależności od ich zakresu przedmiotowego, mogą pozwolić na potwierdzenie posiadania części efektów uczenia się przypisanych do części teoretycznej lub praktycznej.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja składa się z 3 osób. Przewodniczący komisji musi spełniać następujące warunki:

- posiada kwalifikację pełną z 7 poziomem PRK,
- posiada ważną kwalifikację POL-SKI Instruktora Zawodowego Narciarstwa Alpejskiego (do 1 lipca 2023 r. – ważną kwalifikację Instruktora Zawodowego PZN), między- narodowy stopień Instruktora Zawodowego ISIA (ISIA Stamp lub ISIA Card) lub świadectwo kompetencji w rozumieniu rozporządzenia 2019/907, lub niniejszą kwalifikację,
- posiada ważne uprawnienia ratownika TOPR lub GOPR lub przewodnika górskiego IVBV, lub instruktora narciarstwa wysokogórskiego Polskiego Związku Alpinizmu lub kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć z narciarstwa wysokogórskiego”,
- posiada poświadczone doświadczenie w obszarze nauczania narciarstwa pozatrasowego oraz oceniania umiejętności w tym zakresie zdobyte w ciągu ostatnich 5 lat lub do- świadczenie w zakresie zimowego ratownictwa górskiego zdobyte w dwóch sezonach w ciągu ostatnich 5 lat,
- posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Jeden z członków komisji musi spełniać następujące wymagania:

- posiada kwalifikację pełną z 5 poziomem PRK,
- posiada ważną kwalifikację POL-SKI Instruktora Zawodowego Narciarstwa Alpejskiego (do 1 lipca 2023 r. – ważną kwalifikację Instruktora Zawodowego PZN), między- narodowy stopień Instruktora Zawodowego ISIA (ISIA Stamp lub ISIA Card) lub świadectwo kompetencji w rozumieniu rozporządzenia 2019/907, lub niniejszą kwalifikację,
- posiada poświadczone doświadczenie w obszarze nauczania narciarstwa pozatrasowego zdobyte w dwóch sezonach w okresie ostatnich 5 lat,
- posiada doświadczenie w zakresie nauczania narciarstwa alpejskiego przez minimum 100 dni zdobyte w ciągu ostatnich 5 lat,
- posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Drugi z członków komisji musi spełniać następujące wymagania:

- posiada kwalifikację pełną z 5 poziomem PRK,
- posiada ważne uprawnienia ratownika TOPR lub GOPR lub przewodnika górskiego IVBV, lub instruktora narciarstwa wysokogórskiego Polskiego Związku Alpinizmu, lub Przewodnika Tatrzańskiego minimum II klasy lub kwalifikację „Planowanie i prowadzenie zajęć z narciarstwa wysokogórskiego”,
- posiada poświadczone doświadczenie w zakresie zimowego ratownictwa górskiego zdobyte w dwóch sezonach w ciągu ostatnich 5 lat.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Walidacja składa się z dwóch części.

Za pomocą testu teoretycznego są weryfikowane:

- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 1 „Bezpieczeństwo lawinowe w górach”, z wyłączeniem efektu uczenia się „Udziału pomocy partnerskiej podczas wypadku lawinowego”,
- następujące efekty uczenia się z zestawu 2 „Organizowanie i prowadzenie zajęć z narciarstwa pozatrasowego”:
 - „Charakteryzuje sprzęt i ekwipunek do narciarstwa pozatrasowego”,
 - „Planuje zajęcia z narciarstwa pozatrasowego”,

– wszystkie efekty uczenia się z zestawu 3 „Charakteryzowanie zasad uprawiania freeride’u”,

– wszystkie efekty uczenia się z zestawu 5 „Opisywanie kwestii prawnych związanych z uprawianiem narciarstwa poza zorganizowanymi terenami narciarskimi”.

Zaliczenie testu teoretycznego dopuszcza do części praktycznej weryfikacji.

Za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych lub rzeczywistych połączonej z rozmową z komisją są weryfikowane efekty uczenia się:

- „Udziela pomocy partnerskiej podczas wypadku lawinowego” z zestawu 1 „Bezpieczeństwo lawinowe w górach”,
- „Planuje zajęcia z narciarstwa pozatrasowego”, „Prowadzi zajęcia z narciarstwa pozatrasowego”, „Porusza się z grupą w terenie eksponowanym (stromym) z zastosowaniem zasad asekuracji” z zestawu 2 „Organizowanie i prowadzenie zajęć z narciarstwa pozatrasowego”,
- wszystkie efekty uczenia się zawarte w zestawie 4 „Poruszanie się w terenie poza wyznaczonymi trasami narciarskimi”.

Weryfikacja będzie przeprowadzana podczas wycieczki freetourowej. Instytucja certyfikująca zapewnia grupę freetourową składającą się z min. 3 osób. Osoby przystępujące do waldacji mogą być członkami grupy.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić:

- minimum 2 sztuki detektorów lawinowych, wykorzystywanych jako symulatory osób zasypanych przez lawinę (tzw. skrzynki),
- linę do asekuracji,
- mapę topograficzną terenu, na którym będzie przeprowadzona waldacja, w skali nie większej niż 1:30 000,
- kompas,
- radiotelefony,
- komputer,
- kamerę,
- apteczkę pierwszej pomocy,
- salę zapewniającą możliwość przeprowadzenia testu teoretycznego.

Osoba przystępująca do waldacji ubezpiecza się we własnym zakresie.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się warunków dla etapu identyfikowania i dokumentowania.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do waldacji

Osoba przystępująca do waldacji musi:

- posiadać kwalifikację cząstkową w obszarze narciarstwa alpejskiego na poziomie 5 PRK lub 5 EQF lub aktualną kwalifikację POL-SKI Instruktora Narciarstwa Alpejskiego (do 1 lipca 2023 r. – aktualną kwalifikację Instruktora PZN),
- posiadać zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uprawiania narciarstwa,
- ukończyć kurs udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż 3 lata przed przystąpieniem do waldacji, obejmujący następujące tematy:
 - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
 - ocena stanu poszkodowanego,
 - kontrola czynności życiowych,

- postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym,
- podstawowe czynności podtrzymywania życia,
- postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek,
- postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran, oparzeń i odmrożeń,
- postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa

(warunek ten spełniają: lekarze systemu, ratownicy medyczni, pielęgniarki systemu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym; Dz. U. z 2023 r. poz. 1541, 1560 i 1972),

- osiągnąć wynik sportowy uzyskany nie wcześniej niż w ciągu 5 lat przed przystąpieniem do walidacji:
- w slalomie gigancie w trakcie Mistrzostw Polski Instruktorów Stowarzyszenia Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN – wynik ze stratą względem czasu wzorcowego nie większą niż 12% dla mężczyzn i 17% dla kobiet (czas wzorcowy oblicza się w następujący sposób: 3 najlepsze rzeczywiste czasy przejazdów instruktorów wykładawców PZN mnoży się przez ich aktualne współczynniki korygujące, a następnie wyciąga średnią arytmetyczną), lub
- w slalomie gigancie w innych zawodach wskazanych przez Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN (odbywających się na trasie o minimalnej różnicy poziomów 200 m i czasie przejazdu lidera nie krótszym niż 45 sekund) – wynik ze stratą względem czasu wzorcowego nie większą niż 12% dla mężczyzn i 17% dla kobiet (czas wzorcowy oblicza się w następujący sposób: 3 najlepsze rzeczywiste czasy przejazdów instruktorów wykładawców PZN mnoży się przez ich aktualne współczynniki korygujące, a następnie wyciąga średnią arytmetyczną).

Współczynniki korygujące ustala Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN,

- posiadać ranking uzyskany nie wcześniej niż w ciągu 5 lat przed przystąpieniem do walidacji w wymiarze nie więcej niż 100 FIS punktów dla mężczyzn i 85 FIS punktów dla kobiet w slalomie lub slalomie gigancie.

Dodatkowo osoba przystępująca do walidacji musi wyposażyć się we własnym zakresie w następujący sprzęt:

- narty freeride'owe lub skiturowe z wiązaniami typu tour z kompletem harszli oraz fok,
- buty skiturowe,
- kije (najlepiej składane) z talerzykami o średnicy przynajmniej 10 cm,
- raki,
- czekan turystyczny,
- kompas,
- mapę topograficzną terenu, na którym będzie przeprowadzona walidacja, w skali 1:25 000,
- ołówek,
- plecak z możliwością przypięcia nart,
- okulary przeciwsłoneczne UV,
- gogle,
- czołówkę z zapasowymi bateriami,
- osobistą apteczkę,
- kask przeznaczony do narciarstwa wysokogórskiego lub zjazdowego,
- detektor lawinowy cyfrowy trzyantenny,

- łopatę metalową,
- sondę lawinową (min. 240 cm).

Użytkownik odpowiada za stan sprzętu, który musi posiadać aktualną certyfikację. Asesor walidacyjny ocenia i dopuszcza sprzęt do użycia w trakcie weryfikacji.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat